

Y

FELSEFE

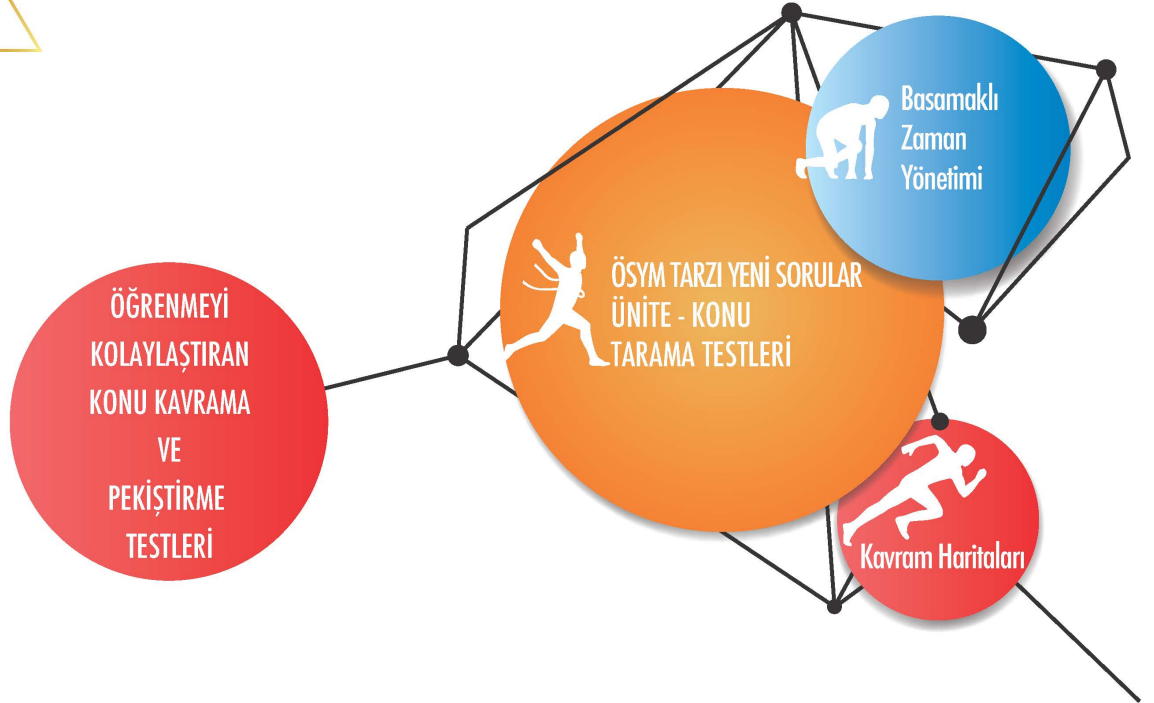
GRUBU

SORU BANKASI

► Aytekin DEMİRCİOĞLU

K

S

Hız Renk Uzaktan Eğitim
ile Başarına Renk Kat

BU KİTAPTA NELER VAR?

www.lisedestek.com adresinden Hız ve Renk Soru bankaları ile Denemelerinin Örnek PDF'lerine, Akıllı tahta uygulamalarına ve diğer içeriklerine ulaşabilirsiniz.

1

Hız ve Renk Uzaktan Eğitim Kanalı'nda konu anlatımı ve daha fazlasını bulacaksınız.

2

Hız ve Renk uygulamasından ya da Hız ve Renk yayınları web sayfasından soru çözüm videolarını Hız ve Renk yazarlarından dinleyebilirsiniz.

3

Konu Kavram, Konu Pekiştirme, ÖSYM Tarzı ve Hızlı Taramalardan oluşan toplam **55 TEST, 710 SORU** başarınıza renk katacak.

4

Konu özetli, pratik kavram haritaları ile bilgilerinizi canlı tutabilirsiniz.

5

**ÜNİVERSİTE HAZIRLIK
AYT FELSEFE GRUBU
SORU BANKASI**

ISBN

ISBN: 978-605-7530-97-4
2406-1-21

Genel Yayın Koordinatörü

Harun DERİN

Yazar

Aytekin DEMİRCİOĞLU

Editör

Nuri SOYUDURU

Dizgi

HIZ VE RENK Dizgi Birimi

İLETİŞİM

HIZ VE RENK YAYINLARI
Ostim Mahallesi 1207. Sokak No:3/C-D
Ostim/Ankara
Tel: 0312 395 13 36

Copyright © Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Sunuş

DEĞERLİ ÜNİVERSİTE ADAYLARI,

Üniversiteye giriş sınavları uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. HIZ VE RENK YAYINCILIK olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı bir görev bilmekteyiz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla üniversite sınavlarına hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve istediğiniz üniversitelere sizleri ulaştırabilmek temel hedefimizdir.

HIZ VE RENK soru bankaları konu kavratma, pekiştirme ve ÖSYM soru tiplerine adapte olabilmeye anlayışı ile oluşturulmuştur. Ayrıca “Basamaklı Zaman Yönetimi”ne göre kurgulanan testler zaman yönetimi konusunda da sizlere önemli bir kazanım sağlayacaktır. Kitabın sonunda, sorularda kullanılan kavramları içeren bir sözlüğe ve kavram haritalarına yer verilmiştir.

Kitabımızdaki “**MAVİ TESTLER**”, ilgili konunun en üst düzeyde kavranmasını amaçlamaktadır. Her ünitenin başında bulunan bu testleri dikkatle çözeniz ve bu testlerde kaçırdığınız sorulardan hareketle eksiklerinizi tespit ederek konu tekrarı yapmanız, konuyu daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

“**KIRMIZI TESTLER**”, konunun pekiştirilmesinde ve öğrenilenlerin kalıcı olmasında önemli rol üstlenmektedir. Bu testler sayesinde bilgileriniz daha da sağlamlaşacaktır.

“**TURUNCU TESTLER**”, ÖSYM sorularına uyum sağlamanızda size rehber olacak testlerdir. Üniversite sınav soruları paralelinde, özgün sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve üniversite sınavlarına gerçek anlamda hazır olacaksınız.

“**HIZLI TARAMA TESTLERİ**”, önceki ünite ve konuları kapsayan sorulardan oluşan testlerdir. Bu testler ünitenin/konunun unutulmasını önlemek amacıyla oluşturulmuş testlerdir. Bu testlerde yanlış cevapladığınız soruların konularını tekrar etmenizi öneririz.

Titiz bir çalışmanın ürünü olan FELSEFE GRUBU SORU BANKAMIZ, MEB’in müfredat programıyla ve ÖSYM'nin soru tarzlarıyla bire bir uyumludur. Kitabın hazırlanmasında büyük emekleri geçen yazarımız Sayın Aytekin DEMİRCİOĞLU'na; editörümüz Nuri SOYUDURU'ya; dizgi ve tasarım uzmanımız Raşit SAVAŞ'a teşekkür ederiz.

Başarılarınıza renk ve hız katabilmek dileğiyle...

HIZ VE RENK YAYINLARI

İçindekiler

Sayfa

PSIKOLOJİ

Konu Kavram Haritaları	7
1. ÜNİTE: Psikoloji Bilimini Tanıyalım	13
2. ÜNİTE: Psikolojinin Temel Süreçleri I	21
Psikolojinin Temel Süreçleri II.....	29
3. ÜNİTE: Öğrenme, Bellek, Düşünme	37
4. ÜNİTE: Ruh Sağlığının Temelleri	45
HIZLI TARAMA TESTİ 1	53

SOSYOLOJİ

Konu Kavram Haritaları	59
1. ÜNİTE: Sosyolojiye Giriş	65
2. ÜNİTE: Birey ve Toplum.....	73
3. ÜNİTE: Toplumsal Yapı.....	81
4. ÜNİTE: Toplumsal Değişme ve Gelişme.....	89
5. ÜNİTE: Toplumsal Yapı ve Kültür	95
6. ÜNİTE: Toplumsal Kurumlar	101
HIZLI TARAMA TESTİ 2	109

MANTIK

Konu Kavram Haritaları	115
1. ÜNİTE: Mantığa Giriş	123
2. ÜNİTE: Klasik Mantık	129
3. ÜNİTE: Mantık ve Dil.....	137
4. ÜNİTE: Sembolik Mantık	143
HIZLI TARAMA TESTİ 3	151

CEVAP ANAHTARI	155
----------------------	-----

NOTLARIM

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

1. BÖLÜM

PSİKOLOJİ

- 12.1 Psikoloji Bilimini Tanıyalım
- 12.2 Psikolojinin Temel Süreçleri
- 12.3 Öğrenme, Bellek, Düşünme
- 12.4 Ruh Sağlığının Temelleri

NOTLARIM

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

PSIKOLOJİ BİLİMİNİ TANIYALIM

PSIKOLOJİ

YAKLAŞIMLAR	TEMSİLCİLERİ	TEMEL KONULARI
1. YAPISALCI YAKLAŞIM (strüktüralizm)	◆ Wilhelm Wundt ◆ Edward Titchener	◆ Bilincin Yapısı ◆ Duyum
2. İŞLEVSELÇİ YAKLAŞIM (fonksiyonalizm)	◆ William James ◆ John Dewey ◆ Frederic Skinner	◆ Davranış ◆ Öğrenme ◆ Çevreye Uyum
3. DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM (bihevörizm)	◆ John Watson ◆ Ivan Pavlov ◆ Edward Thorndike ◆ Edwin R. Guthrie	◆ Uyarıcı - Tepki ilişkisi
4. PSIKODİNAMİK YAKLAŞIM (psikanaliz)	◆ Sigmund Freud ◆ Karl G. Jung ◆ Alfred Adler ◆ Karen Horney ◆ Erich Fromm	◆ Bilinçaltı ◆ Bilinçdışı Süreçler ◆ Kişilik Bozuklukları
5. HÜMANİSTİK YAKLAŞIM (insancıl)	◆ Abraham Maslow ◆ Carl Rogers ◆ Charlotte Buhler	◆ İnsan ve ihtiyaçları ◆ İnsanın değeri
6. BİLİŞSEL YAKLAŞIM	◆ Jean Piaget ◆ Jerome Bruner	◆ Zihinsel süreçler (Algı, duyum hatırlama)
7. GESTALTÇI YAKLAŞIM (bütüncü)	◆ Max Wertheimer ◆ Horst Köhler ◆ Kurt Koffka	◆ Bütünlükcü anlayış
8. BİYOLOJİK YAKLAŞIM	◆ Adolf Meyer	◆ Bedenin ve sınırlarının sisteminin yapısı
9. NÖROFİZYOLOJİK YAKLAŞIM	◆ Donald O. Hebb	◆ Beyin ve Bellek

1 Psikolojinin Öçütleri

- ◆ Gözlenebilirlik
- ◆ Ölçülebilirlik

2 Psikolojide Kullanılan Yöntem ve Teknikler

- ➔ Gözlem
 - ◆ Doğal gözlem
 - ◆ Sistematik Gözlem
 - ◆ Katılımlı Gözlem
- ➔ Vaka İncelemesi
- ➔ Mülakat (Görüşme)
- ➔ Anket

4 Psikologların Çalışma Alanları

- ◆ Üniversiteler
- ◆ Eğitim Kurumları
- ◆ Araştırma Merkezleri
- ◆ Askeri Kurumlar
- ◆ Adli Kurumlar
- ◆ Sağlık Kurumları

3 Psikolojinin Alt Dalları

Temel Bilim Alt Dalları

- ◆ Deneysel Psikoloji
- ◆ Gelişim Psikolojisi
- ◆ Sosyal Psikoloji
- ◆ Bilişsel Psikoloji
- ◆ Fizyolojik Psikoloji
- ◆ Kişilik Psikolojisi
- ◆ Psikometrik Psikoloji

Uygulamalı Alt Dalları

- ◆ Spor Psikolojisi
- ◆ Eğitim Psikolojisi
- ◆ Sağlık Psikolojisi
- ◆ Din Psikolojisi
- ◆ Trafik Psikolojisi
- ◆ Endüstri ve Örgüt Psikolojisi
- ◆ Klinik Psikolojisi
- ◆ Adli Psikoloji

5 Psikolojinin İlişkili Olduğu Bilimler

- ◆ Biyoloji
- ◆ Fizyoloji
- ◆ Genetik
- ◆ Coğrafya
- ◆ Zooloji
- ◆ Sosyoloji
- ◆ Antropoloji
- ◆ Tarih

PSIKOLOJİNİN TEMEL SÜREÇLERİ - 1

PSIKOLOJİ

1 Psikolojik ve Biyolojik Süreçlerle İlgili Temel Kavramlar

- ◆ Psikolojik süreçler
- ◆ Bilişsel süreçler
- ◆ Duyuşsal süreçler
- ◆ Fenotip
- ◆ Hareketle ilgili süreçler
- ◆ Zihinsel süreçler
- ◆ Nöron
- ◆ Sinaps
- ◆ Gen
- ◆ Genotip
- ◆ Denrit
- ◆ Kalıtım
- ◆ Kromozom
- ◆ DNA

2 Piaget'e Göre Zihinsel Gelişim Evreleri

1. Duyu - Hareket Dönemi: 0 - 2 yaş
2. İşlem Öncesi Dönemi: 2 - 7 yaş
3. Somut İşlemler Dönemi: 7 - 12 yaş
4. Soyut İşlemler Dönemi: 12 - (+) yaş

3 Kohlberg'in Ahlakal Gelişim Evreleri

Geleneksel Öncesi Düzey

- ◆ 1. Evre: Ceza ve itaat
- ◆ 2. Evre: Saf Çıkarıcı Eğitim
- ◆ 3. Evre: Kişiler Arası Uyum
- ◆ 4. Evre: Kanun ve Düzen Eğilimi

Geleneksel Düzey

- ◆ 5. Evre: Sosyal Sözleşme Eğilimi
- ◆ 6. Evre: Evrensel Ahlak İlkeleri Eğilimi

Gelenek Sonrası Düzey

4 Ergenlik Dönemi Temel Kavramları

- ◆ Rol Karmaşası
- ◆ Kimlik Karmaşası
- ◆ Kimlik Bunalımı

5 Duyum Çeşitleri

- ◆ Görme duyumu
- ◆ İşitme duyumu
- ◆ Tat duyumu
- ◆ Koklama duyumu
- ◆ Dokunma duyumu
- ◆ Kas ve hareket duyumu
- ◆ Hal duyumu
- ◆ Denge duyumu
- ◆ Acı ve ağrı duyumu
- ◆ Sıcaklık ve soğukluk duyumu
- ◆ Basingç duyumu

6 Algıyı Etkileyen Etkenler

Algı Yanılsamaları

1. illüzyon (Yanılsama)
 - a. Psikolojik illüzyon
 - b. Fiziksel illüzyon
2. Halüsinasyon

Algıda Organizasyon

1. Şekil ve zemin ilişkisi
2. Gruplama
3. Tamamlama
4. Benzerlik

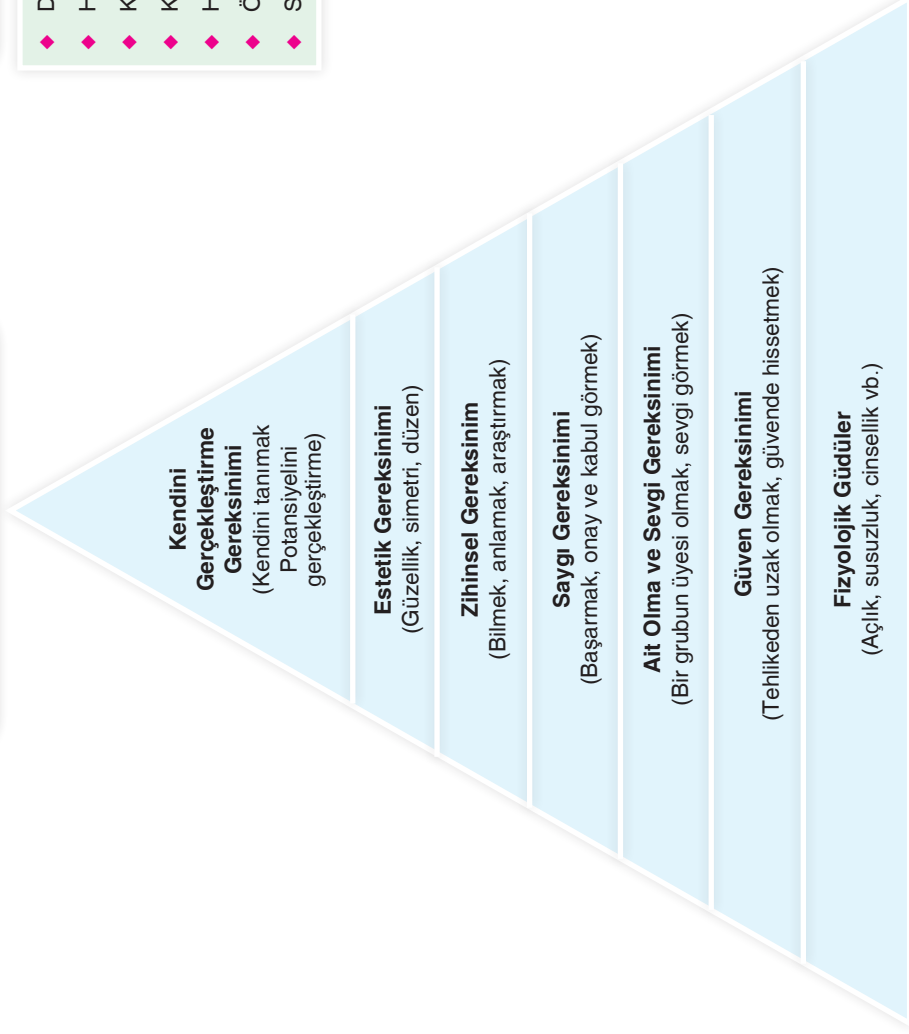
7 Değişik Bilinç Türleri

- ◆ Uyku
- ◆ Rüya
- ◆ Hipnoz
- ◆ Meditasyon
- ◆ Madde Bağımlılığı

PSIKOLOJİNİN TEMEL SÜREÇLERİ - 2

PSIKOLOJİ

8 Maslow'un Gütü Piramidi

9 Duygular

- ◆ Duygular
- ◆ Heyecan
- ◆ Korku
- ◆ Kaygı
- ◆ Haz
- ◆ Öfke
- ◆ Saldırganlık

10 Sosyal Biliş ve Etki Türleri

- ◆ İzlenim oluşturma
- ◆ Kabul etme
- ◆ Yardımseverlik
- ◆ Yükleme
- ◆ Çekicilik
- ◆ Özümseme
- ◆ Otoriteye uyma
- ◆ İtaat
- ◆ Şema

11 Davranış ve Toplum

- ◆ Toplumsal Rol
- ◆ Toplumsal Statü
- ◆ İdeal Rol
- ◆ Gerçek Rol

1 Öğrenme

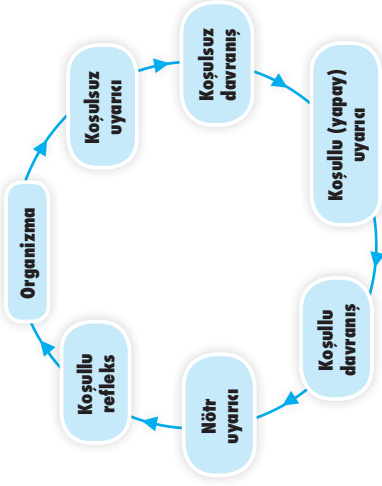
Koşullanma Yoluyla Öğrenme

- ◆ Klasik Koşullanma
- ◆ Edimsel Koşullanma

Bilişsel Öğrenme

- ◆ Gizil Öğrenme
- ◆ Model Alarak Öğrenme
- ◆ Kavrayarak Öğrenme
- ◆ Motor Öğrenme
- ◆ Yer Öğrenme
- ◆ Deneme - Yanılma
- ◆ Yoluyla Öğrenme

2 Edimsel Koşullanma Kavramları

3 Klasik Koşullanma Kavramları

- ◆ Bağ kurma
- ◆ Genelleme
- ◆ Ayırt etme
- ◆ Sönme
- ◆ Kendiliğinden geri gelme

4 Edimsel Koşullanma Kavramları

- ◆ Pekiştirme
- ◆ Olumlu pekiştirme
- ◆ Olumsuz pekiştirme
- ◆ Olumlu pekiştirme
- ◆ Olumsuz pekiştirme

- ◆ Pekiştirme
- ◆ Biçimlendirme
- ◆ Devamlı pekiştirme
- ◆ Ödütün gecikmesi

6 Bellek Türleri

- ◆ Duyusal bellek
- ◆ Çalışma belleđi
- ◆ Kısa süreli bellek
- ◆ Uzun süreli bellek

7 Belleđin Temel Kavramları

- ◆ Kodlama
- ◆ Depolama (saklama)
- ◆ Çağırma (hatırlama)
- ◆ Çağrışım
- ◆ Belleme
- ◆ Ket vurma

5 Öğrenmeyi Etkileyen Etkenler

Öğrenenle İlgili Etkenler

- ◆ Transfer (öğrenilenleri aktarılması):
- Pozitif transfer
- Negatif transfer
- ◆ Genel uyarılmışlık hâli ve kaygı
- ◆ Motivasyon

Öğrenilen Malzeme ile İlgili Etkenler

- ◆ Algısal ayırt edilebilirlik
- ◆ Çağrışımsal anlam
- ◆ Kavramsal benzerlik

Yöntem ile İlgili Etkenler

- ◆ Aralıklı / toplu öğrenme
- ◆ Egzersiz (tekrar)
- ◆ Sonuçların bilinmesi
- ◆ Öğrenme sonu faaliyetler

8 Unutma Nedenleri

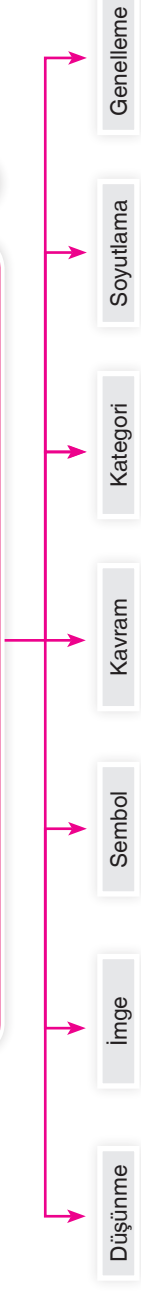
- ◆ Bilgilerin kullanılmaması
- ◆ Sönme
- ◆ Ket vurma (bozucu etki):
- İleriye doğru ket vurma
- Geriye doğru ket vurma
- ◆ Bilinçaltına itilmesi
- ◆ Tekrar yapılmaması

ÖĞRENME, BELLEK, DÜŞÜNME - 2

PSIKOLOJİ

Düşünmenin Yapı Taşları (Temel Kavramlar)

9

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Zeka Bölümlenmesi

10

Zekâ Bölümlenmesi	Niteliği
0-20	Derin zihinsel engel
21-35	Ağır derece zihinsel engel
36-50	Orta derece zihinsel engel
51-70	Hafif derece zihinsel engel
71-79	Sınırdaki zekâ
80-89	Donuk zekâ
90-109	Normal zekâ
110-119	Parlak zekâ
120-129	Üstün zekâ
130- (+)	Çok üstün zekâ

Piaget'e göre Zekâ Türleri

11

1. Sözel - Dilsel
2. Mantıksal - Matematiksel
3. Görsel - Uzamsal
4. Müziksel - Ritmik
5. Bedensel - Kinetik
6. Kişiler arası - Sosyal
7. Kişiyi dönük - İçsel
8. Doğa zekâsı

RUH SAĞLIĞININ TEMELLERİ

PSİKOLOJİ

1 Kişiliğin Bileşenleri

Mizaç (huy)

Karakter

Benlik

3 KİŞİLİK KURAMLARI

Zekâ Bölünmesi

Erik Erikson

Kişilik Geliştirme dönemleri

- ◆ Güven – Güvensizlik
- ◆ Özerklik – Utanç
- ◆ Girişimlik – Suçluluk
- ◆ Başarı – Aşağılık duygusu
- ◆ Kimlik – Rol karmaşası
- ◆ Yakınlık – Yalıtılmışlık
- ◆ Üreticilik – Durgunluk
- ◆ Benlik bütünlüğü – Umutsuzluk

Psiko-sosyal Kuram

Psikodinamik Kuram
- Carl Gustav Jung
- Sigmund Freud

Kişiliğin bileşenleri

- ◆ İd (ilkel benlik)
- ◆ Ego (benlik)
- ◆ Süperego (üst benlik)

Kişiliğin Üç Yönü

- ◆ Bilinç öncesi
- ◆ Bilinçaltı
- ◆ Bilinç

Fenomenolojik Kuram

- Carl Rogers
- Abraham Maslow
◆ Kişilik, bireyin geçmiş deneyimleri ve toplumsal çevresi tarafından belirlenir.

4 Çatışma Türleri

- ◆ Yaklaşma – yaklaşım
- ◆ Yaklaşma – kaçınma
- ◆ Kaçınma – kaçınma

2 Kişilik Testleri

İlgili testleri

Kişilik anketleri

- ◆ Minnesota Çok Yönlü Kişilik Envanteri (MMPI)

Projeaktif Testler

- ◆ Tematik Algı Testi
- ◆ Rorschach Testi

Derecelendirme Ölçekleri

5 Savunma Mekanizmaları

- ◆ Bastırma
- ◆ Yadsırma (inkâr)
- ◆ Bahane bulma
- ◆ Yansıtma
- ◆ Ödünleme (telafi)
- ◆ Yüceltme
- ◆ Özdeşleme
- ◆ Yön değiştirme
- ◆ Gerileme
- ◆ Karşıt tepki oluşturma
- ◆ Polyanacılık (Tatlı limon)
- ◆ Kaçma
- ◆ Hayal kurma

6 Normal Dışı Davranışlar

- ◆ Normal Dışı Davranışlar
- ◆ Kişilik bozuklukları
- ◆ Duygu durum bozuklukları
- ◆ Psikomatik bozukluklar
- ◆ Kaygı kaynaklı bozukluklar
- ◆ Cinsel bozukluklar
- ◆ Uyku bozuklukları

1. İnsanlar üzerinde deney yapmak oldukça zordur. Bu konuda psikologları kısıtlayan yasal ve etik kurallar vardır. Bu nedenle bazı psikolojik deneyler hayvanlar üzerinde yapılmaktadır. Üstelik hayvanlar üzerinde deney yapmak daha az maliyetlidir ve daha kısa sürelerde sonuçlanabilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi hayvanlar üzerinde deney yapma gerekçelerinden biri olamaz?

- A) İnsanlar üzerinde deney yapmayı zorlaştıran yasal mevzuatın varlığı
B) Hayvanların haklarının olmayışı
C) Ekonomik oluşu
D) İnsanlarla deney yapmada etik sorunların varlığı
E) Hayvan deneylerinin daha kısa sürede sonuçlandırılabilmesi

2. Platon'dan itibaren pek çok düşünür insan davranışları hakkında düşüncelerini ve gözlemlerini ifade etmelerine karşılık, psikoloji biliminin kurucusu olarak, 1879 yılında Almanya'da Leipzig Üniversitesinde bir psikoloji laboratuvarı kurarak insan davranışlarını ilk defa deneysel ortamda inceleyen Wilhelm Wundt kabul edilmektedir.

Bu parçaya göre Wundt'un psikolojinin kurucusu sayılmasının nedeni nedir?

- A) Üniversitede hoca olması
B) İnsan davranışlarını incelemesi
C) Gözlemlerini gerçek hayattan oluşturması
D) İnsan davranışlarını laboratuvar ortamında incelemeye başlaması
E) Psikolojiye olan yoğun merakı

3. **Ertesi gün sınava girecek kişinin uykusunun kaçması aşağıdaki duygulardan hangisiyle açıklanabilir?**

- A) Umut
B) Ön yargı
C) Şaşkınlık
D) Hüzün
E) Kaygı

4. Psikolojinin araştırma konuları belirlenirken iki temel ölçüt kullanılmaktadır.

- **Gözlenebilirlik:** Bir davranışın, olgu veya durumun doğrudan duyu organlarıyla veya bazı araçlar yardımıyla tespit edilmesidir.
- **Ölçülebilirlik:** Belli bir davranışın oluşumuna etki eden iç ve dış uyarıcıların miktarının ve düzeyinin belirlenebilmesi işidir.

Bu parçadaki ölçütlere göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin araştırma alanına girmez?

- A) İnsanın niçin ve nasıl sinirlendiği
B) Stres ve kaygının kaynağı
C) Utanma anında insanın yüzünün niçin kızardığı
D) Ruhun nitelikleri
E) Çevre koşullarının zekâ üzerindeki etkisi

5. Ofisinin penceresinden cadde esnafını seyreden bir psikolog, onların giyinme biçimlerinden, müşteriyile kurdukları ilişkiden ve davranış şekillerinden bu kişiler hakkında tahminde bulunmaya çalışmıştır.

Bu parçadaki psikoloğun kullandığı yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal gözlem
B) Kontrollü gözlem
C) Anket
D) Deney
E) İlişkisel çalışma

6. Organizma, içeriden veya dışarıdan gelen uyarıcılara tepki vermektedir. Bu durum psikolojide, uyarıcı - tepki ilişkisi olarak da açıklanmaktadır.

Bu parçada nitelenen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyarım B) Güdü C) Tutum
D) Dürtü E) Davranış

7. Psikologların çalışma alanlarından biri de reklam sektörüdür. İnsanları daha iyi etkileyecek reklam ve pazarlama stratejilerinin geliştirilmesinde ve bu yolla ürün satışlarının artırılmasında psikologların söyleyeceği ve yapacağı çok şey vardır.

Bu parçada reklam sektörünün beklentileri ile psikolojinin aşağıdaki amaçlarından hangisi arasında daha yoğun bir ilişki kurulmaktadır?

- A) İnsan davranışlarını tanımlama
B) İnsan davranışlarını tasnif etme
C) İnsan davranışlarını etkileme ve kontrol etme
D) İnsan davranışlarını önceden kestirebilme
E) İnsan davranışlarını açıklama

8. Aşağıda, psikolojinin kullandığı deneysel yöntemle ilişkin bazı kavramlar verilmiştir.

- Üzerinde deney yapılan grup
- Bağımsız değişkene bağlı olarak değişen özellik
- Üzerinde deney yapılan organizma
- Koşullarına dokunulmayan grup

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada verilen kavramlardan biri değildir?

- A) Kontrol grubu
B) Bağımlı değişken
C) Deney grubu
D) Bağımsız değişken
E) Denek

9. Bir özel eğitim okulunda, özel eğitim alan bir grup ile çalışmalar yapan psikolog, bu öğrencilerin zekâ seviyeleri ile ilgili elde ettiği bulguları, görev yaptığı üniversitedeki öğrencilerle eğitsel materyal olarak paylaşmıştır.

Bu parçaya göre psikoloğun ihlal ettiği etik ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gizlilik hakkını ihlal etme
B) Doğru istatistiksel sonuçları örtme
C) Fiziksel acı ya da duygusal strese neden olma
D) Bu paylaşımın ekonomik menfaat sağlama
E) Denekleri, araştırmanın sonucu ile ilgili yeterince bilgilendirmeme

10. Birey aynı zamanda bir toplum içinde yaşar ve onunla etkileşim kurar.

Psikolojinin bu yargıda belirtilen grup içindeki bireyin davranışlarını ve birey-grup etkileşimini inceleyen alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel psikoloji
B) Sosyal psikoloji
C) Gelişim psikolojisi
D) Bilişsel psikoloji
E) Klinik psikoloji

11. İnsanın bedensel özellikleri ruh sağlığına ve davranışlarına etki etmektedir.

Buna göre psikolojinin bu parçada nitelenen hangi bilimle daha çok iş birliği yapması gerekir?

- A) Zooloji B) Kimya C) Biyoloji
D) Antropoloji E) Sosyoloji

1. Psikoloji, “Bir grubu, bir bireyi belirleyen hareket etme, düşünme, duygulanma biçimlerinin bütünü” (TDK) olarak tanımlanabilmektedir.

Bu parçadaki tanımda psikolojinin aşağıdaki niteliklerinin hangisine değinilmemiştir?

- A) Psikoloji insan davranışlarını inceler.
B) Psikoloji hem bireyi, hem de grubu inceler.
C) Psikoloji hayvan davranışlarını inceler.
D) Psikoloji düşünme konusunu inceler.
E) Psikoloji duygular üzerine çalışma yapar.

2. Davranış, organizmanın içeriden ya da dışarıdan aldığı uyarıcılara karşı tepki vermesidir.

Bu parçaya göre aşağıdaki davranışlardan hangisi uyarıcının geldiği yön itibariyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Karanlıktan ışığa çıkınca gözlerin kısılması
B) Ani ses duyunca irkilme
C) Sıcak ortamlarda terleme
D) Acıkınca yemek yeme
E) Çok soğuk ortamlarda titreme

3. Mehmet kalabalık bir caddede yürüyordu. Kaldırımda yürüyenlerden biri aniden yere yığıldı. Ağzından köpükler gelen kişi muhtemelen sara nöbeti geçiriyordu. Mehmet yardım etmek için yere düşen kişiyle ilgilenmeye başladı. Bu arada etraftakilere de “yardım edin” diye bağıırıyordu. Sadece genç bir kız yanlarında durup, telefonla sağlık ekiplerini aradı ama kalabalıktan başka hiç kimse durmadı. Yüzlerce insanın yürüdüğü caddede adeta onları kimse görmüyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kalabalıkta bireylerin sorumluluk hissi azalmaktadır.
B) Toplum içinde bireyler çoğunluğa uyarlar.
C) Bazıları hastalık numarası yaparak diğer insanları sömürmektedir.
D) Algıda seçicilik kişiden kişiye değişir.
E) İnsanların çoğu ilkyardım yapmayı bilmemektedir.

4. Bilgisine başvuru alan kişinin, kendisine verilen soru kağıtlarını bizzat kendisi okuyarak cevaplar vermesine dayalı olan araştırma yöntemidir.

Bu parçada nitelenen araştırma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vaka incelemesi
B) Anket
C) Kontrollü gözlem
D) Deney
E) Doğal gözlem

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir araştırmada klasik müzik dinlemenin ineklerin süt verimliliğine etkisi incelenmiştir. Bu araştırmada, aynı cins ve özelliklerdeki on ineğe yemlerini yerken klasik müzik dinletilmiş, diğer on ineğe standart yemleri verilmiş ama müzik dinletilmemiştir. Araştırma sonunda, klasik müzik dinleyen ineklerin, klasik müzik dinlemeyen ineklere göre %7 daha çok süt verdikleri tespit edilmiştir.

5. Bu parçadaki “bağımsız değişken” aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süt verimi
B) Klasik müzik dinletilen inekler
C) Klasik müzik dinletilmeyen inekler
D) Klasik müzik
E) İneklerin yedikleri yem

6. Bu parçadaki “deney grubu” aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süt verimi
B) Klasik müzik dinletilmeyen inekler
C) Klasik müzik dinletilen inekler
D) Klasik müzik
E) İneklerin yedikleri yem

7. Wilhelm Wundt'un temsilciliğini yaptığı yaklaşıma göre psikoloji, içe bakış yöntemini kullanarak zihnin yapısını ve öğelerini incelemelidir. İnsan davranışları ancak bu şekilde anlaşılabilir.

Bu parçada nitelikleri verilen psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşlevselci yaklaşım
- B) Davranışçı yaklaşım
- C) Bilişsel yaklaşım
- D) Psikodinamik yaklaşım
- E) Yapısalcı yaklaşım

8. Psikolojinin konusunun ve inceleme alanının neler olması gerektiğini, psikolojinin bu konular üzerinde araştırmalar yaparken hangi yöntemleri kullanması gerektiğini belirten psikoloji ekolleri veya yaklaşımları vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin yaklaşımlarından veya ekollerinden biri değildir?

- A) İdelar yaklaşımı
- B) Bilişsel yaklaşım
- C) Davranışçı yaklaşım
- D) Psikodinamik yaklaşım
- E) İşlevselci yaklaşım

9. Psikoloji, bireyin takvim yaşına bağlı olarak gösterdiği fiziksel, ruhsal ve sosyal değişimleri incelemektedir. Çocuğun gelişim aşamaları, hangi yaşta ne tür değişimlerin görüldüğü, bireyin gelişmesinde çevrenin rolü ve yaşlılık dönemi gibi konular ana çalışma konularıdır.

Psikolojinin bu parçada belirtilen değişimleri inceleyen alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel psikoloji
- B) Sosyal psikoloji
- C) Bilişsel psikoloji
- D) Fizyolojik psikoloji
- E) Gelişim psikolojisi

10. Psikolojinin uygulama alanlarından biri, dini inanışların bireyin psikolojisi açısından işlevini, dini algıyı belirleyen psikolojik etmenleri vb. konuları inceler ve bu konularda uygulama yapar.

Psikolojinin bu parçada belirtilen uygulamalı alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adli psikoloji
- B) Din psikolojisi
- C) Sağlık psikolojisi
- D) Klinik psikoloji
- E) Spor psikolojisi

11. Psikologlar birey ve toplum etkileşimi olan hemen her iş kolunda çalışabilirler.

Bu parçaya göre aşağıdaki iş kollarından hangisinde psikoloğun çalışması diğerleri kadar önemli değildir?

- A) Üniversiteler
- B) Askeri kuruluşlar
- C) Sanayi kuruluşları
- D) Arkeolojik müzeler
- E) Sağlık kuruluşları

12. İnsan toplumsal bir varlıktır. Onun davranışlarında içinde yaşadığı toplumun ve kültürün etkisi büyüktür. Bu nedenle psikoloji, toplumsal kurumları ve toplumun genel niteliklerini inceleyen bu bilim dalı ile etkileşim hâlinindedir.

Bu parçaya göre psikolojinin etkileşim içinde olduğu bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih
- B) Antropoloji
- C) Coğrafya
- D) Felsefe
- E) Sosyoloji

13. Psikolog Milgram tarafından yapılan "Otoriteye İtaat" deneyinde, deneklerin karşıdaki kişiye elektrik şoku verdiğini zannetmesi sağlanmıştı.

Bu parçaya göre Milgram bu deneyde aşağıdaki etik ilkelerden hangisini ihlal etmiştir?

- A) Ekonomik çıkar sağlamama
- B) Yeterli sayıda gözlem yapmadan yargıya varmama
- C) Fiziksel acı ya da ciddi duygusal strese neden olmama
- D) Hayvanlara eziyet etmeme
- E) Sonuçları deneklerin rızası olmadan açıklamama

1. Psikoloji, Yunanca “psyche” (ruh, zihin, nefes) ve “logos” (akıl, bilgi, düzenli söz) sözcüklerinin birleşmesiyle oluşmuştur. “Psikoloji” sözcüğü Türkçeye her ne kadar “ruh bilim” olarak çevrilse de, ruhları ve metafizik konuları incelememektedir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin inceleme alanına girmemektedir?

- A) Evrenin kaynağı nedir?
B) Davranış nedir?
C) Hangi çevresel etkenler insan davranışını olumsuz etkilemektedir?
D) Şiddet davranışlarında, geçmiş yaşantıların etkisi ne kadardır?
E) Bireysel farklılıklar öğrenmeyi nasıl etkilemektedir?

2. Pavlov, köpeklerle yaptığı bir deneyde, köpeğe belli bir süre zil çalmış, ardından et vermiş ve köpeğin salya salgılamasını gözlemiştir. Pavlov bu deneyde, köpeğin salyalamasını daha iyi gözlemleyebilmek için hayvanın yanaklarını kesmiştir.

Bu parçadaki deneyde Pavlov’un ihlal ettiği etik ilke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutulan kayıtların izinsiz olarak açıklanması
B) Deneye katılımı sağlamak için uygunsuz teşvik verilmesi
C) Hayvan deneylerinde hayvanlara eziyet etmekten kaçınılması
D) Deneyin kişide fiziksel acı veya ciddi duygusal strese yol açması
E) Araştırma verilerinin sonuç almayı engelleyecek şekilde değiştirilmesi

3. Psikolojinin duyu organlarının yapısı, işleyişi ve davranışlara etkisi konularında deney yapan alt dalı vardır.

Bu parçada nitelenen psikoloji alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim psikolojisi
B) Eğitim psikolojisi
C) Sosyal psikoloji
D) Deneysel psikoloji
E) Bilişsel psikoloji

4. Güneş ışığının az olduğu mevsimlerde veya bölgelerde, insanların daha çok halsiz, yorgun ve mutsuz hissettikleri gözlenmektedir. Bunun temel nedeni, mutluluk hormonu olarak da bilinen serotoninin güneş ışığıyla orantılı olarak artması ya da azalmasıdır. Güneş ışığı bol olunca insandaki serotonin düzeyi artar ve kişi kendini enerjik ve mutlu hisseder. Bu tür çevresel etkiler, psikologların depresyon tedavisinde dikkat ettikleri bir unsurdur.

Bu parçadaki ana vurgu aşağıdakilerden hangisine ilişkindir?

- A) Depresyon, tedavi edilmesi gereken ciddi bir hastalıktır.
B) Serotonin azlığı kişiyi hasta eder.
C) Serotonin halk arasında “mutluluk hormonu” olarak da bilinir.
D) Serotonin az olduğu durumlarda kişi kendini enerji içecekleriyle takviye etmelidir.
E) Güneş gibi çevresel etkenler kişinin ruh hâli üzerinde etkilidir.

5. Temel’in oldukça eski ve bakımsız bir arabası vardır. Temel bir gün bu arabasıyla trafikte giderken arabasının frenleri tutmadığı için o anda kırmızı ışıkta beklemekte olan çok lüks bir arabaya arkadan çarpar. Lüks araçta hasar büyüktür. Aracın sahibi çok sinirlenir, çarpan arabaya şöyle bir bakar, “Bu arabayı satsa benim aracımdaki masrafı karşılamaz” diye düşünür. Bu arada Temel de adama, hasarı ödeyemeyeceğini yalvar yakar bir dille anlatır. Adam Temel’in hâline acır ve onu bırakır. Her ikisi de yollarına devam eder. Bir sonraki ışıkta lüks araca yine arkadan çarparlar. Sürücü “Bir günde iki kez nasıl olur” diyerek arabasından inerken Temel’i görür. Temel, camdan kafasını çıkararak adama, “Telaş etme, yabancı değil, benim” der.

Psikolojinin bu parçadaki gibi vakaları inceleyen alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trafik psikolojisi
B) Spor psikolojisi
C) Adli psikoloji
D) Klinik psikolojisi
E) Sağlık psikolojisi

6. Psikolog John B. Watson 1930'da "Bana, kendi belirlediğim dünyada yetiştirilmek üzere bir düzine sağlıklı bebek verin, onlardan rastgele seçtiğim birini; yetenekleri, ilgileri, eğilimleri, tutkuları ve atalarının ırkı ne olursa olsun, diletiğim herhangi bir uzmanlık alanında yetiştirebileceğimi, bu kişiyi doktor, avukat, sanatçı, tüccar ve evet hatta dilenci ve hırsız olarak yetiştirebileceğimi garanti ederim." demiştir.

Parçadaki bu görüşlerinden hareketle Watson'ın aşağıdaki psikoloji ekollerinden hangisine mensup olduğu söylenebilir?

- A) Yapısalcı
B) Davranışçı
C) Psikodinamik
D) Bilişsel
E) İşlevselci

7. Temsilciliğini Sigmund Freud, Alfred Adler, Karl Jung, Karen Horney ve Eric Fromm gibi düşünürlerin yaptığı ve davranışın nedenlerinin kişinin geçmiş yaşantılarında aranması gerektiğini söyleyen psikoloji yaklaşımıdır.

Bu parçada sözü edilen psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Davranışçı yaklaşım
B) Hümanistik yaklaşım
C) Psikodinamik yaklaşım
D) Biyolojik yaklaşım
E) İşlevselci yaklaşım

8. Psikoloji, insandaki algılama, düşünme, hatırlama, unutmama, problem çözme ve bellek gibi kavramlar ve süreçler hakkında araştırmalar yapmaktadır.

Psikolojinin bu parçada belirtilen kavram ve süreçleri inceleyen alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal psikoloji
B) Bilişsel psikoloji
C) Deneysel psikoloji
D) Gelişim psikolojisi
E) Biyolojik psikoloji

9. Mahkemeler bu alanda çalışan psikologlardan bilirkişilik hizmeti almaktadır. Ayrıca bu alanda çalışan psikologlar, trafik psikolojisi alanında psikoteknik değerlendirme yapan merkezlerde de çalışmaktadır.

Parçada belirtilen niteliklere sahip bu psikologların çalıştığı kurumlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üniversiteler
B) Araştırma merkezleri
C) Adli kurumlar
D) Sağlık kurumları
E) Askeri kurumlar

10 ve 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir araştırmada su verme sıklığının çiçeklerin büyümesi üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu araştırmada, aynı çiçek soğanları aynı özelliklere sahip iki saksıya dikilmiştir. Saksılardan birine, çiçek soğanının ambalajında belirtildiği sıklıkta su verilmiş; diğer saksıdaki çiçek soğanına ise her gün su verilmiştir. Araştırma sonunda, hergün su verilen çiçek soğanlarının çürüdüğü, ambalajında belirtilen şekilde su verilen soğanların ise filizlendiği gözlenmiştir.

10. Bu parçadaki "bağımsız değişken" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çiçek soğanı
B) Saksı
C) Ambalajında belirtildiği şekilde sulanan çiçek soğanları
D) Her gün sulanan çiçek soğanları
E) Sulama sıklığı

11. Bu parçadaki "kontrol grubu" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çiçek soğanı
B) Saksı
C) Sulama sıklığı
D) Ambalajında belirtilen sıklıkta sulanan çiçek soğanları
E) Her gün sulanan çiçek soğanları

1. Akşam kız arkadaşı ile lüks bir restoranda yemek yiyecek olan Serkan, tüm geceyi zihninde tasarlamıştır. Bu tasarıya göre randevudan yarım saat önce restorana gidip hazırlıkları kontrol edecek ve masada arkadaşını bekleyecek, arkadaşı geldiğinde “Hoş geldin, çok hoş görünüyorsun” diyerek sandalyesini çekecek ve onu masaya oturtacak, kısa bir sohbetin ardından garsonu çağırarak sipariş verecek, yemek esnasında çok kibar bir tavırla arkadaşısıyla sohbet edecek, yemek bitince garsonu çağırarak hızlıca hesabı ödeyecek, çıkarken arkadaşının sandalyesini çekecek ve görevlilere “iyi akşamlar” diyerek veda edecek. Arabaya binerken arkadaşının kapısını açacak, yol boyunca nazik sohbetine devam edecek ve ayrılırken arkadaşına çok güzel bir akşam geçirdiğini söyleyerek teşekkür edecek ve iyi akşamlar dileyerek onu evine bırakacak.

Bu parçaya göre Serkan'ın akşam kız arkadaşıyla yiyeceği yemeği, bütün ayrıntılarıyla zihninde canlandırması aşağıdaki kavramların hangisi ile açıklanabilir?

- A) Şema B) Güdülenme C) Uyarılma
D) Tutum E) Kaygı

2. Psikolojinin ana çalışma eksenini insan ve davranışları oluşturmaktadır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin amaçlarından biri değildir?

- A) İnsan davranışlarını anlamak ve açıklamak
B) İnsan davranışlarını tanımlamak
C) Irklara göre insan davranışlarının değerini belirlemek
D) İnsan davranışlarını önceden kestirebilmek
E) İnsan davranışlarını etkileyebilmek ve kontrol edebilmek

3. Bir psikolog, öfke kontrolü terapisi için kendisine gelen bir danışanına, bebekliğinden itibaren geçmiş yaşantısını kapsayacak şekilde ayrıntılı sorular sormuş; danışandan ailesindeki kişilerin ve arkadaşlarının isimlerini ve iletişim bilgilerini isteyerek onlarla kendisi ile ilgili görüşmek için danışanından izin almıştır.

Bu parçadaki psikoloğun uyguladığı araştırma yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kontrollü gözlem B) Vaka incelemesi
C) Deney D) Doğal gözlem
E) Mülakat

4. İki veya daha fazla değişken arasındaki doğrusal ilişkinin yönünü, miktarını ve gücünü ifade eden kavrama korelasyon (bağıntı) denir. Değişkenlerden biri diğerini olumlu etkiliyorsa buna “pozitif korelasyon”, olumsuz etkiliyorsa buna “negatif korelasyon” denir. İki değişken arasında herhangi bir ilişki yoksa buna da “nötr korelasyon” denir.

Bu parçada verilen bilgilere göre aşağıdaki hangi iki değişken arasında pozitif veya negatif korelasyon yoktur?

- A) Sağlıklı beslenme ile uzun yaşama
B) Sigara içme ile akciğer kanseri olma
C) Devamsızlık ile ders başarısı
D) Kuraklık ile ürün verimi
E) Ayakkabı numarası ile zekâ katsayısı

5. Psikoloji, insanın zihinsel süreçlerini, organizmaların (insan - hayvan) gözlenebilir veya herhangi bir yolla ölçülebilen davranışlarını inceleyen bilim dalıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi psikolojinin inceleme konularından biri değildir?

- A) İnsan ilişkileri B) Rüyalar
C) Fobiler D) Zekâ
E) Cennet